

Forfatter: Buntzen Gyllembourg-Ehrensvaerd, Thomasine Christine

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Buntzen Gyllembourg-Ehrensvaerd, Thomasine Christine (1812-10-19)

Citation: Buntzen Gyllembourg-Ehrensvaerd, Thomasine Christine: "BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Buntzen Gyllembourg-Ehrensvaerd, Thomasine Christine (1812-10-19)", i *Brevvexling fra J. L. Heibergs Reise til Sverige i Efteraaret 1812*, Cohens Bogtrykker, s. 40. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990082-000-shoot-L0019900820000015.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Brevvexling fra J. L. Heibergs Reise til Sverige i Efteraaret 1812

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kjøbenhavnden 19de October 1812.

Min bedste Ludvig! Jeg takker dig saa mange, mange Gange for dit kjere, kjerkomne Brev fra Strømsberg, som vi fik i Aftes. Jeg vilde ønske, du havde kundet see den Glæde, den Fest der blev i hele Huset over denne første Efterretning om dit Velbefindende. Det er en ordentlig lang Historie om det Brev. — I Gaar Morges, var jeg i grumme ondt Humeur. Jeg havde drømt om Natten, at du var syg, og at Bruun og jeg reiste over til dig. Da jeg fortalte G. denne Drøm, sagde han, at han netop havde gaaet og tænkt paa, at om du blev syg i Sverrig, som Gud forbyde! — saa skulde Bruun og jeg strax reise over til dig, saasnart vi kunde faa den fornødne Tilladelse dertil fra Stockholm. — Denne Idee uddannede jeg nu hos mig selv, med min altid færdige Indbildningskraft. Jeg syntes, jeg saa et ulyksaligt Brev fra Grev Taube, at du laae syg, at jeg gik den gyselige Tid, jeg maatte vente paa Tilladelsen fra Stockholm, og at Bruun og jeg sadde tause og grædende i Vognen, og reiste Dag og Nat uden at see til højre eller venstre. At et saadant Brev nu kunde komme som i Aftes, forestillede jeg mig, og var saa ulykkelig i mine Tanker, som du kjender mit bedrøvelige Talent til at være, naar nogen af dem, jeg har kjerest, det er da at sige: du, eller G. er i Fare, eller jeg blot tænker mig Muligheden af, at I kunde være det. Jeg var saa bedrøvet og ængstelig, at jeg næsten ønskede der intet Brev maatte komme, jeg syntes, at naar jeg hørte Postbudet var s. 41der, maatte jeg falde om af bare Angst. Til min Lykke blev jeg forstyrret i mine sørgelige Drømme af Niels fra den botaniske Have, som kom for at plukke Frugten af i Haven. Dette beskjæftigede mig nu i det, der var tilbage af Formiddagen, og da vi havde spist, gik jeg ned til Tante Lise. Hun var ikke hjemme, jeg blev et Par Timer hos de smaae Piger, saa kom Weyse, som havde været her hjemme, uagtet det var Søndag og han var udbuden, og lidt efter kom G. og hentede mig. Weyse fulgte med hjem. og vilde endelig spille Boston en Time inden han gik i sit Selskab.

D. 19de Oct.: Her blev jeg afbrudt i Aftes af Tante Lise og hendes Børn. De kom i Gaar, uagtet det var Mandag, fordi Lise ikke havde været med her i Fredags, da hun havde faaet Fremmede. Jeg begynder nu min Historie, hvor jeg slap i Aftes: — Medens vi sad og spillede Boston med Weyse var jeg i saa ondt Humeur, at jeg ikke kan beskrive det. Nu længtes jeg efter Brev, og fortrød, at jeg om Morgenen havde ønsket intet at faae. Hver Gang Porten gik, tænkte jeg: der er Postbudet! — men Klokken blev 8te og halv 9, og der kom intet Brev. Nu gik Weyse og da G. havde fulgt ham ud, kom han saa glad ind igjen, og sagde: „Hvad giver du mig, om jeg har et lille godt Brev til dig i min Lomme?“ — Herre Gud! raabte jeg, har du Brev, og lader mig sidde i to Timer og ængste mig! — Han fortalte mig da, at han havde mødt Postbudet og faaet Brevet, og da han naturligviis ikke vidste, hvad der stod i det, saa tænkte han, at jeg helst vilde have det, naar vi vare eene. Han havde derfor tiet med det hos Lises, og siden paa Gaden, da han tænkte, at Weyse skulde gaae i Selskab, og da han ikke strax havde talt om det, saa var han da nødt til at tie med det, til Weyse var gaaet. — Jeg brød det nu med Ivrighed, og da jeg havde løbet det igjennem, læste jeg det højt for G., efter at han havde stoppet sin Pibe, for ret at kunde nyde denne forønskede Lecture. Vi baade loe og havde Taarer i Øjnene af Glæde over dette Brev fra vort kjere Barn, som baade er os Barn og Ven, for hvem vi have al Forældres Kjerlighed, og al Venskabs Højagtelse, og i hvem vi egentlig lever. G. glædede sig saadan over din Beskrivelse af hans kjere Fædreneland, Taarerne kom ham bestandig s. 42i Øjnene og han loe tillige. Han nyder sin Ungdoms forsvundne Lykke i dit Ophold i dette Land, som det ret er Synd, han ikke skal see mere. — Anthony kom ind og saa saa begjærlig paa Brevet. — Jeg skal hilse dig fra Ludvig sagde jeg! — Aa Gud skee Lov! er det fra Herre Ludvig? Er han kommen, hvor han skal hen? — Og de hvide Tænder skinnede i Mørke, som du nok veed, naar han er glad. — Han løb strax ud og fortalte til Pigerne, at der var Brev fra Herre Ludvig. — Derpaa kom G. frem med Kage, brændte Mandler og deslige, som han havde kjøbt, da han havde faaet Brevet, for at vi skulde helligholde den Glæde. Han havde faaet det hos Eppinger i Nyhavn, men gik først op i Byen for at købe disse Herligheder, og for at give alle de Penge, han havde hos sig, til Fattige, han skulde møde. Paa hele Veyen traf han ingen, førend han tilsidst fik fat paa to fattige Piger, som sad ved en Muur og sang. De fik da hele Skatten. Han begjærte ogsaa Viin og sagde: Jeg maa tracteres i Aften, da der er kommet. Brev fra Ludvig, jeg maa jo ogsaa drikke hans Skaal. Saaledes, min kjere Dreng! gjorde du os en ret glad Aften. — Du skal ingen smaae Bebreidelser gjøre dig, som du siger, thi fra du var lille af, har du været et godt Barn og gjort mig mangen lykkelig Dag. Endogsaa fraværende, skylder vi dig vores gladeste Timer, og jeg haaber, at den Tid, vi har tilbage at leve sammen, som Gud lade blive lang! — skal endnu blive den bedste, og at denne Fraværelse skal blive en Kilde til Lyksalighed for os alle tree, naar vi ere saa lykkelige at samles igjen. Undvære dig kan jeg aldrig mere, det siger jeg dig med Forord; og det glæder mig at mærke at det ikke gaaer G. i den Henseende meget bedre end mig. — Vi tænke nu, du er i Upsala eller paa Waloxsæby. I Aftes var det saadan et deiligt Maaneskin. Jeg stod i dit Sovekammer Vindue og tænkte paa, at du nu maaskee var hos Paykulls og var glad. — G. sagde forleden ved Bordet om Aftenen, at da han var gaaet hjem, havde han seet paa Maanen og Stjernerne og tænkt: „det er dog moersomt, at hvor man er paa Jorden, saa seer man nu det samme paa Maanen, og der mødes de Fraværendes Øjekast. Maaskee seer nu Ludvig ogsaa paa Maanen og Stjernerne.“ Denne Idee frapperede mig! — ak det er s. 43kjønt, sagde jeg, „saaledes forener Himmelen, hvad Jorden adskiller.“ — Siden maatte jeg dog græde over at tænke paa den dobbelte Meening, som der, uden at jeg først mærkede det, laae i disse mine Ord. — Ak min gode Ludvig! du kan ikke troe, hvor barnagtig din Moder er! hvor mange Anelser og Overtroe, og Gud veed hvad, der ret har sin Magt med mig i din Fraværelse. — Dette Brev fra Jönköping har vel trøstet mig meget, men der er dog endnu en lang Vej tilbage, inden du naaer Stockholm. Jeg maa undertiden lee af mig selv, og du vilde vist heller ikke kunde bare dig, om jeg fortalte dig alt, hvad jeg tænker og gjør. — Jeg finder

det naturligt og godt, at en kjer Persons Fraværelse, som opvækker al vor Kjerlighed og Længsel, ogsaa vækker alle de poetiske Følelser, man er i Stand til. At Religion og Troe paa gode Aander forstærkes i en saadan Stemning, er ogsaa naturligt, men at smaae overtroiske Ideer, som man ikke har tænkt paa, siden man var imellem Pigerne i Ammestuen ogsaa skal komme med, det synes jeg ikke godt om og det hænder mig dog undertiden. — Da jeg var et Barn (og jeg var Barn endnu, efter at jeg var Moder) saa bad jeg altid til Gud paa visse Timer af Dagen, Morgen og Aften for Exempel, enten jeg var stemt til at opløfte mine Tanker til det Himmelske eller ikke, jeg syntes, det var en Synd, naar jeg en Aften sov ind, uden at have gjort min Bøn. Jeg har tidt siden leet i mit Hjerte, over en saadan periodisk Andagtsøvelse uden sand Andagt, og af den enfoldige Troe, at man kan bede Gud om alle Slags verdslige Ting, og at man da faaer dem. — Men nu forsikkrer jeg dig med alt det, at det ikke er mig mueligt nogen Nat at gaae til Sengs, uden at jeg først har gaaet til Vinduet i dit Sovekammer og opløftet mine Øjne, mine foldede Hænder, og min hele Sjæl til Himmelen og overantvordet dig i Guds og alle gode Aanders Varetægt. — Min Fornuft siger mig vel, at Gud vel bevarer dig uden mine Bønner, at han seer mine Tanker, uden at jeg behøver at sige dem, at han ikke boer indenfor den blaae Himmel, og mange flere saadanne Ting, men der er dog noget indvortes, som drager mig til at gjøre det. Man maa — synes jeg — see ud i det uendelige Rum, naar en elsket Ven er langt borte, man maa paakalde de venlige Aander, de klare s. 44Stjerner, alt hvad der er over denne Jord. Man føler sin egen Afmagt til at forsvare det, man har kjer, mod alle fiendtlige Anfald, man maa haabe paa mægtigere Hjælp for at beroelige sig. Den kolde Fornuft maa sige, hvad den vil. Phantasien og Følelsen modsiger den, skjøndt de ikke kan belægge deres Ord som den. Men Aandevederen er f aus ; og naar man elsker ret, er man det aandelige nærmere end i det daglige Livs jordiske Gang. — Gud veed gode Ludvig! om alt dette moerer dig at læse, men mig moerer det, mig trøster det, at kunde tale til dig om min Kierlighed og Længsel, om ogsaa det, jeg siger, er enfoldigt og barnagtigt, saa maa jeg dog sige dig det. — Jeg synes aldrig du har været mig saa kjer som nu. Mange Gange naar jeg er eene, saa maa jeg række mine Arme ud, som om jeg kunde naae clen yderste Flig af din Kjole og i mine Tanker omfavner jeg dig tidt og kan ikke bare mig for at græde. — Ak det er, som jeg tidt har sagt, der er ingen der har saadan et brændende Sind som jeg! — Jeg maa ordentlig lee af mig selv! — naar du engang faaer en Kjereste, kan hun jo ikke skrive dig lidenskabeligere Breve til end din Moder. Jeg har endnu saa meget at fortælle dig og med bare Snak om ingen Ting, har jeg næsten fyldt mit Papiir.

I Gaar Morges sendte vi strax Bud til Bruun, at der var kommen Brev fra dig. Han kom strax herover og fik dit Brev at læse og glædede sig med os. Weyse havde alt været her. Al hans gamle Kjerlighed for dig er nu steget til 20 Grader paa hans Hjertes Thermometer. Han var saa fornøjet over dit Brev, han havde aldrig troet, sagde han, at du kunde skrive saa charmante Breve. Baade han og jeg have faaet en uovervindelig Lyst til at komme til Sverrig af din Beskrivelse over dette Land. De smaae Egern, som løbe paa Træerne, de store Ildbraser, Folkenes elskværdige Simpelt, vi synes, vi seer det altsammen. Vi klynkede hele Dagen i Gaar over, at vi ikke kunde reise derover. Gud give vi næste Sommer kunde følges ad alle fire, vi tree her af Huset og Weyse og reise til det skjønne Land. Vilde Vorherre dog gjøre vor stakkels G. den Glæde! jeg vilde gjerne give Aar af mit Liv derfor. — Jeg troer vist ikke, at der er saa stor Forskjel paa Danmark og Tyskland eller Frankrig, som paa s. 45Danmark og Sverrig. I Sverrig erindres man vist om de gamle Tider og de gamle Malerier, som vi to holder saa meget af. Du skriver intet om Reisen selv, hvordan dit Reiseselskab har været, i hvad for en Vogn du har kjørt, om I har kjørt om Natten? — Bliv ellers ved at fortælle os alting omstændeligt, hvorledes du finder Menneskene, hvordan de af Familien og andre, som du har Breve til, tage imod dig o. s. v. Tag Dig saa for Guds Skyld i Agt! — Vogt dig for Forkjølelse og for Bjerge og Bjergværker. Jeg har glædet mig over din forsigtige Maade at gaa ned af Taberg paa. Vær altid forsigtig! Lad de andre lee i Guds Navn, det er bedre end at din stakkels Moder skulde græde. — Jeg har moeret mig i Tankerne over det reene Huus i Strömsberg. Den blotte Tanke om saadan en Reenhed vederqvæger mig.

Vi tænker nu alt paa Julen her. Mit Julearbeide benynder med næste Uge. Saa faaer jeg vel neppe Tid til at skrive saa lange Breve som dette, hver Uge. G. spørger dig, om du veed nogen Bog eller Instrument eller deslige, som Bruun just ønsker sig. Bruun skal være hans bedste Barn til Julen i Aar, fordi han læser med dig og er saa gode Venner med dig og os. Weyse har allerede travelt med sin Jul. G. har inviteret Major Bilsten til Julen, men Gud veed, om han kommer, ellers ere vi kun sex, det er altfor lidt, men vi veed ingen, vi kan faae mere.

Bresdorph var her i Fredags Aftes. Han er dog grumme interessant. Vi sad herinde, han, Lotte, Hanne, og jeg, og moerede os fortræffelig med fornuftige Samtaler. — — —

Din Moder.